

4.11.2009

B7-0133/2009

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van vraag voor mondeling antwoord B7-0218/2009

ingediend overeenkomstig artikel 115, lid 5, van het Reglement

over gezamenlijk programma van onderzoek ter bestrijding van neurodegeneratieve ziekten, met name Alzheimer

Françoise Grossetête, Elena Oana Antonescu,

namens de PPE-Fractie

Patrizia Toia

namens de S&D-Fractie

Jorgo Chatzimarkakis

namens de ALDE-Fractie

Philippe Lamberts

namens de Verts/ALE-Fractie

Giles Chichester

namens de ECR-Fractie

Marisa Matias, Nikolaos Chountis,

namens de GUE/NGL-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over gezamenlijk programma van onderzoek ter bestrijding van neurodegeneratieve ziekten, met name Alzheimer

Het Europees Parlement,

- naar aanleiding van het Wereld-Alzheimer-verslag 2009 dat werd gepubliceerd door ADI (Alzheimer's Disease International) in verband met de Wereld-Alzheimerdag op 21 september 2009¹
 - naar aanleiding van het Commissievoorstel voor een aanbeveling van de Raad over maatregelen ter bestrijding van neurodegeneratieve ziekten, met name de ziekte van Alzheimer, via de gezamenlijke programmering van onderzoeksactiviteiten (COM(2009)379 def.),
 - gelet op artikel 115, lid 5, en artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat neurodegeneratieve ziekten, zoals Alzheimer en Parkinson belangrijke oorzaken zijn van blijvende invaliditeit, waardoor meer dan 7 miljoen Europeanen worden getroffen, een aantal dat in de toekomst waarschijnlijk zal verdubbelen als gevolg van de vergrijzing,
- B. overwegende dat neurodegeneratieve ziekten nog niet genezen kunnen worden en dat de kennis over preventie, behandeling en opsporing van risicofactoren zeer beperkt is,
- C. overwegende dat de kosten die samenhangen met dementie in de EU27 worden geraamd op 130 miljard Euro, jaarlijks ongeveer 21000 Euro per dementiepatiënt
- D. overwegende dat Alzheimer en Parkinson en de daarmee verband houdende vormen van dementie vanuit een groot aantal gezichtspunten worden onderzocht, in uiteenlopende onderzoeksgebieden, waardoor verdere versnippering van onderzoekactiviteiten dreigt;
- E. overwegende dat de meeste onderzoeksinspanningen op dit terrein worden geleverd door de lidstaten, waarbij de grensoverschrijdende coördinatie vrij gering is, wat leidt tot fragmentatie en een beperkte uitwisseling van kennis en beste methodes tussen de lidstaten;
1. is ingenomen met het voorgestelde proefproject voor de gezamenlijke programmering van onderzoek op dit terrein; is van mening dat het instrument van gezamenlijke programmering van grote waarde kan zijn voor het terugdringen van de versnippering bij het onderzoek en kan leiden tot het concentreren van een kritische massa van vaardigheden, kennis en financiële middelen;
 2. is van mening dat neurodegeneratieve ziekten zoals Alzheimer en Parkinson één van de grootste problemen vormen in Europa op het gebied van de geestelijke gezondheid en dat

¹ <http://www.alz.co.uk/research/worldreport/>

de bestrijding ervan een tweeledig doel moet dienen: namelijk het bieden van dagelijkse zorg aan een groeiend aantal zieken en het aanboren van voldoende middelen om het aantal patiënten in de toekomst gestaag te laten dalen; steunt dan ook de aanbeveling van de Raad;

3. wijst met klem op de noodzaak tot intensivering van de inspanningen ter bestrijding van de gevolgen van neurodegeneratieve ziekten, zoals Alzheimer en Parkinson, op maatschappelijk gebied en voor de volksgezondheid, dit in verband met de vergrijzing in Europa en de instandhouding van de nationale gezondheidsstelsels;
4. moedigt alle lidstaten aan actief deel te nemen aan de definiëring, ontwikkeling en uitvoering van een gezamenlijke onderzoeksagenda op het terrein van neurodegeneratieve aandoeningen;
5. dringt er bij de lidstaten op aan de epidemiologische gegevens over Alzheimer en andere vormen van dementie te verbeteren, met name van niet-symptomatische fases en voordat sprake is van invaliditeit;
6. wijst op het belang van een multidisciplinaire aanpak van het onderzoek op dit terrein, die diagnose, behandeling en preventie omvat en sociaal onderzoek naar het welzijn van patiënten en hun gezinnen en verzorgers; is van mening dat vroegtijdige diagnose en onderzoek naar risicofactoren (zoals het milieu), alsmede criteria voor vroegtijdige diagnose van doorslaggevend belang zijn; is in dit verband van mening dat grensoverschrijdende samenwerking bij grootschalig epidemiologisch en klinisch onderzoek aanzienlijke meerwaarde oplevert;
7. is van mening dat onderzoeksprogramma's bij voorrang gericht moeten zijn op preventie, biomarkers (met inbegrip van genetische aanleg), diagnostische beeldapparatuur, methodes voor vroegtijdige diagnose die gebaseerd zijn op een multidisciplinaire aanpak, standaardisering van criteria en diagnostische instrumenten en de verwezenlijking van uitgebreide gegevensbanken die gebruikt kunnen worden voor bevolkingsonderzoek, behandelingsstrategieën en klinisch onderzoek naar nieuwe chemische en biologische stoffen, vaccins of nieuwe technologieën;
8. wijst op het belang van onderzoek naar het verband tussen het verouderingsproces en dementie en tussen dementie en depressiviteit bij ouderen; dringt er voorts bij de lidstaten op aan onderzoeksprogramma's te stimuleren waarin een grote plaats wordt ingeruimd voor keuzes en opvattingen van de patiënt;
9. dringt er bij de Raad op aan voort te borduren op bestaande structuren bij het opzetten van dit proefproject, waardoor nieuwe bureaucratische structuren achterwege kunnen blijven en waar mogelijk met het bedrijfsleven samen te werken zodat alle beschikbare middelen en ervaring kunnen worden benut, zonder afbreuk te doen aan onafhankelijkheid en autonomie;
10. dringt er bij de Commissie en de Raad op aan het vraagstuk van de dementie te integreren in alle bestaande en nieuwe initiatieven van de Europese Unie die verband houden met preventie op het gebied van de gezondheid en met name vroegtijdige diagnose, hart- en vaatziekten en lichamelijke fitheid;

11. acht het van belang dat de Europese Commissie met een aanbeveling komt om de lidstaten ertoe te bewegen het publiek voor te lichten over veranderingen in leefstijl waardoor het ontstaan van neurodegeneratieve aandoeningen en met name Alzheimer en Parkinson kan worden vertraagd of voorkomen en een gezonde leefstijl te stimuleren;
12. stelt Raad en Commissie voor een Europees jaar voor het brein uit te roepen om de bewustwording te stimuleren op het punt van aan de hersenen gerelateerde ziekten die verband houden met het ouder worden en preventieve maatregelen te nemen;
13. dringt er bij de Raad aan op aan vertegenwoordigers van patiënten- en verzorgersorganisaties alsmede de aanbieders van gezondheidszorg nauw te betrekken bij het proefproject voor gezamenlijke programmering van onderzoek op dit terrein;
14. verzoekt de Raad het Parlement op de hoogte te houden van de voortgang en de resultaten van dit proefproject;
15. dringt er bij de Commissie op aan het Parlement nauw te betrekken bij een eventuele beslissing dit proefproject en andere toekomstige gezamenlijke programmeringsactiviteiten op dit terrein te ondersteunen met middelen uit het zevende kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling (FP7);
16. is van mening dat artikel 182, lid 5 van het Verdrag van Lissabon waarin maatregelen worden ingesteld voor de tenuitvoerlegging op het terrein van het Europees onderzoek, een passender rechtsgrond kan bieden voor toekomstige gezamenlijke programmeringsinitiatieven op onderzoeksterrein; dringt er bij de Commissie op aan ernstig in overweging te nemen deze rechtsgrond toe te passen bij alle toekomstige voorstellen voor gezamenlijke programmering van onderzoek;
17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.